

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KOLEKTYVINIŲ SUSITARIMŲ IR SUTARČIŲ ĮSTATYMO I SKIRSNIO PAKEITIMO
IR PAPILDYMO
Į S T A T Y M A S**

2001 m. spalio 18 d. Nr. IX-562
Vilnius

(Žin., 1991, Nr. [12-312](#), Nr. [34-935](#); 1994, Nr. 21-511)

1 straipsnis. I skirsnio pakeitimas ir papildymas

Pakeisti ir papildyti I skirsnį ir jį išdėstyti taip:

**„I SKIRSNIS
KOLEKTYVINIAI SUSITARIMAI**

1 straipsnis. Kolektyviniai susitarimai ir jų rūšys

Kolektyvinis susitarimas sudaromas reguliuoti profesinių sąjungų ir darbdavių organizacijų darbo santykius ir su jais susijusius socialinius ir ekonominius klausimus.

Kolektyviniai susitarimai gali būti sudaromi:

- 1) nacionaliniu lygiu;
- 2) šakiniu (gamybos, paslaugų, profesiniu) lygiu;
- 3) teritoriniu (apskrities, rajono, miesto) lygiu.

1¹ straipsnis. Trišalės ir dvišalės tarybos (komisijos)

Lietuvos Respublikos trišalė taryba (toliau – Trišalė taryba) bei kitos dvišalės ir trišalės tarybos (komisijos) steigiamos siekiant derinti jų narių interesus sprendžiant socialines, ekonomines ir darbo problemas bei skatinti kolektyvines derybas ir kolektyvinių susitarimų pasirašymą.

Trišalę tarybą sudaro vienodas skaičius lygiateisių narių: centrinių (respublikinių) profesinių sąjungų organizacijų, darbdavių organizacijų ir Vyriausybės atstovai jų tarpusavio susitarimu. Trišalės tarybos funkcijos, teisės, sudarymo, darbo organizavimo tvarka nustatoma Trišalės tarybos nuostatuose, kuriuos tvirtina jos šalys. Trišalės tarybos nuostatai keičiami bei pildomi ta pačia tvarka.

Trišalės tarybos nuostatai, jų papildymai ir pakeitimai skelbiami „Valstybės žiniuose“.

Profesinių sąjungų, darbdavių organizacijų ir Vyriausybės atstovai Trišalei tarybai turi suteikti būtiną informaciją, susijusią su svarstomais klausimais.

Įstatymų ar kolektyvinių susitarimų nustatyta tvarka gali būti steigiamos kitos dvišalės ir trišalės tarybos (komisijos) darbo, užimtumo, saugos darbe ir socialinės politikos įgyvendinimo klausimams nagrinėti ir spręsti lygiateisio bendradarbiavimo pagrindu. Tokių dvišalių ir trišalių tarybų (komisijų) sudarymo tvarką ir funkcijas nustato atitinkamų tarybų (komisijų) nuostatai, kuriuos įstatymų numatytais atvejais tvirtina Vyriausybė arba kolektyvinių susitarimų šalys.

Vyriausybė, priimdama nutarimus arba teikdama Seimui teisės aktų projektus aktualiais darbo, socialiniais ir ekonominiais klausimais, turi įvertinti profesinių sąjungų ir darbdavių organizacijų, kurioms atstovaujama Trišalėje taryboje, nuomonę.

2 straipsnis. Kolektyvinių susitarimų šalys

Nacionalinio kolektyvinio susitarimo šalys yra: centrinės (respublikinės) profesinės sąjungos ir darbdavių organizacijos.

Šakinio kolektyvinio susitarimo šalys yra: atitinkamos pramonės (gamybos, paslaugų, profesijos) šakos profesinės sąjungos ir darbdavių organizacijos.

Teritorinio kolektyvinio susitarimo šalys yra: toje teritorijoje (apskirtyje, mieste, rajone) veikiančios profesinės sąjungos ir darbdavių organizacijos.

3 straipsnis. Kolektyvinių susitarimų sudarymo tvarka ir turinys

Kolektyvinio susitarimo sudarymą inicijuoja šio įstatymo 2 straipsnyje nurodytos šalys.

Kolektyvinių susitarimų turinio, parengimo, pasirašymo, papildymo ir pakeitimo tvarką, terminus bei kitus su tuo susijusius klausimus nustato susitarimų šalys. Kolektyviniuose susitarimuose negali būti keičiamos nuostatos, kurias imperatyviai nustato įstatymai.

Rengdamos kolektyvinį susitarimą, viena šalis turi teisę iš kitos šalies reikalauti ir gauti informaciją socialiniais, ekonominiais ir darbo klausimais.

Kolektyviniame susitarime gali būti nustatoma:

- 1) darbo apmokėjimo ir jo reguliavimo bei darbuotojų skatinimo sąlygos;
- 2) priėmimo į darbą ir darbo sąlygos;
- 3) saugos ir sveikatos darbe sąlygos;
- 4) darbo organizavimo, darbo ir poilsio režimo sąlygos;
- 5) darbuotojų mokymo ir perkvalifikavimo sąlygos;
- 6) darbuotojų ir jų šeimos narių socialinės garantijos;
- 7) darbo sutarčių nutraukimo sąlygos ir išeitinių pašalpų bei kompensacijų dydžiai;
- 8) kiti darbo, socialiniai ir ekonominiai klausimai.

Kolektyvinio susitarimo sąlygos, jo nuostatos ir įsipareigojimai, kurie blogina darbuotojų padėtį, palyginti su ta, kurią nustato Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai, negalioja.

4 straipsnis. Kolektyvinių susitarimų registravimas, įsigaliojimas ir taikymas

Kolektyvinius susitarimus pareikštine tvarka registruoja Vyriausybės įgaliota institucija. Kolektyviniai susitarimai registruojami per 20 kalendorinių dienų nuo jų pasirašymo, kai jį pateikia šalis – darbdavių atstovas.

Kolektyvinis susitarimas įsigalioja įregistravimo dieną, jeigu jame nenurodyta kita įsigaliojimo data. Neįregistruotas kolektyvinis susitarimas negalioja.

Kolektyvinis susitarimas taikomas įmonėse, kuriose darbdaviai yra šį susitarimą pasirašiusių darbdavių organizacijų nariai arba prie šių organizacijų prisijungę po kolektyvinio susitarimo pasirašymo.

Kai įmonėje galioja keli kolektyviniai susitarimai, taikomos tos nuostatos, kurios numato palankesnes sąlygas darbuotojams.

5 straipsnis. Nesutarimai ir ginčai dėl kolektyvinio susitarimo sudarymo ar vykdymo

Nesutarimai ir ginčai dėl kolektyvinio susitarimo sudarymo ar vykdymo sprendžiami Lietuvos Respublikos kolektyvinių ginčų reguliavimo įstatymo nustatyta tvarka.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Įstatymas įsigalioja nuo 2002 m. sausio 1 d.

3 straipsnis. Pasiūlymas Vyriausybei

Vyriausybė iki 2001 m. gruodžio 31 d. paskiria instituciją, kuri registruos kolektyvinius susitarimus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS